

Số: /TTr-BTC

Hà Nội, ngày tháng 3 năm 2022

Dự thảo

TỜ TRÌNH

Về dự thảo Nghị định sửa đổi khoản 4 Điều 1 Nghị định số 15/2022/NĐ-CP
ngày 28 tháng 01 năm 2022 quy định chính sách miễn, giảm thuế theo
Nghị quyết số 43/2022/QH15 của Quốc hội về chính sách tài khóa, tiền tệ
hỗ trợ Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội

Kính gửi: Chính phủ

Ngày 11/01/2022, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết số 43/2022/QH15
về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế
- xã hội.

Triển khai thực hiện Nghị quyết số 43/2022/QH15 của Quốc hội và ý kiến
của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái tại văn bản số 396/VPCP-KTTH
ngày 17/01/2022 của Văn phòng Chính phủ, Bộ Tài chính đã trình Chính phủ
ban hành Nghị định số 15/2022/NĐ-CP ngày 28/01/2022 quy định chính sách
miễn, giảm thuế theo Nghị quyết số 43/2022/QH15 nêu trên (*sau đây gọi là
Nghị định 15*). Theo đó, về thuế giá trị gia tăng, giảm 2% thuế suất thuế giá trị
gia tăng từ ngày 01/02/2022 đến hết ngày 31/12/2022 đối với các nhóm hàng
hoa, dịch vụ đang áp dụng mức thuế suất thuế giá trị gia tăng 10% (*còn 8%*) trừ
một số hàng hóa, dịch vụ.

Trong quá trình triển khai Nghị định 15, Bộ Tài chính nhận được một số
công văn của các Cục Thuế, doanh nghiệp và một số cơ quan báo chí phản ánh
vướng mắc.

Ngày 22/02/2022, Văn phòng Chính phủ có văn bản số 1129/VPCP-
KTTH, theo đó Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái có ý kiến như sau:
*“Giao Bộ Tài chính theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền khẩn trương xem xét
các kiến nghị, phản ánh vướng mắc của Hiệp hội, doanh nghiệp, người dân nêu
trên để có hướng dẫn, giải thích kịp thời, bảo đảm việc thực hiện Nghị định số
15/2022/NĐ-CP được thông suốt, phát huy hiệu quả chính sách Nhà nước trong
triển khai Chương trình phục hồi phát triển kinh tế - xã hội.”*

Qua nghiên cứu, rà soát vướng mắc khi thực hiện Nghị định 15 theo phản
ánh của Hiệp hội Doanh nghiệp Châu Âu tại Việt Nam (EuroCham), Hiệp hội
các nhà sản xuất ô tô Việt Nam (VAMA), các Cục Thuế về quy định lập riêng
hóa đơn đối với hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế, Bộ Tài chính xin trình Chính
phủ sửa đổi khoản 4 Điều 1 Nghị định 15 như sau:

I. SỰ CÀN THIẾT SỬA ĐỔI KHOẢN 4 ĐIỀU 1 NGHỊ ĐỊNH 15

1. Quy định về giảm thuế GTGT tại Nghị định số 15/2022/NĐ-CP

- Tại khoản 4, 5 Điều 1 Nghị định số 15/2022/NĐ-CP ngày 28/01/2022 của Chính phủ quy định:

“Điều 1. Giảm thuế giá trị gia tăng

...

4. Cơ sở kinh doanh phải lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế giá trị gia tăng. Trường hợp cơ sở kinh doanh không lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế giá trị gia tăng thì không được giảm thuế giá trị gia tăng.

5. Trường hợp cơ sở kinh doanh đã lập hóa đơn và đã kê khai theo mức thuế suất hoặc mức tỷ lệ % để tính thuế giá trị gia tăng chưa được giảm theo quy định tại Nghị định này thì người bán và người mua phải lập biên bản hoặc có thỏa thuận bằng văn bản ghi rõ sai sót, đồng thời người bán lập hóa đơn điều chỉnh sai sót và giao hóa đơn điều chỉnh cho người mua. Căn cứ vào hóa đơn điều chỉnh, người bán kê khai điều chỉnh thuế đầu ra, người mua kê khai điều chỉnh thuế đầu vào (nếu có).”

2. Vướng mắc trong quá trình thực hiện

Quy định phải lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng giảm thuế GTGT thì mới được áp dụng thuế suất 8% theo phản ánh của doanh nghiệp là làm tăng chi phí của doanh nghiệp (tăng chi phí thời gian của kế toán và chi phí sử dụng hóa đơn) vì đối với cùng một khách hàng, thay vì lập 01 hóa đơn ghi nhiều thuế suất khác nhau (5%, 8%, 10%) thì doanh nghiệp phải lập 02 hóa đơn: 01 hóa đơn ghi thuế suất 8% và 01 hóa đơn ghi các thuế suất khác (5%, 10%).

Tại TP Hồ Chí Minh, hệ thống siêu thị Coopmart phản ánh trong một ngày hệ thống sử dụng trên 10.000 hóa đơn điện tử, phần mềm hóa đơn điện tử cho phép tách riêng nhiều thuế suất trên 01 hóa đơn, các siêu thị đã xuất hóa đơn điện tử ghi nhiều mức thuế suất khác nhau nay phải tách riêng thì rất tốn kém chi phí của doanh nghiệp.

Tại Hải Phòng, Công ty cấp nước thực hiện thu tiền nước trên toàn địa bàn thành phố Hải Phòng, nội dung hóa đơn hiện có 02 khoản thu: khoản thu tiền nước (thuế suất 5%), và khoản thu hộ tiền dịch vụ thoát nước cho thành phố (thuế suất 10%), số hóa đơn lập giao cho khách hàng trung bình 01 tháng là 400.000 số hóa đơn. Nếu phải lập hóa đơn riêng cho khoản thu hộ tiền dịch vụ thoát nước (được áp dụng 8%) thì số hóa đơn lập 01 tháng sẽ tăng lên gấp 02 lần. Ngoài ra, tiền dịch vụ thoát nước xác định căn cứ vào số nước tiêu thụ trong tháng nên việc tách hóa đơn sẽ khó khăn trong việc đối chiếu, kiểm tra; khó khăn trong việc thu tiền nước và tiền phí thoát nước từ phía khách hàng; chưa kể

phát sinh rất lớn các chi phí về nâng cấp, sửa đổi phần mềm hóa đơn, phần mềm kế toán, nhân lực đi kèm,...

Đối với các doanh nghiệp kinh doanh theo hình thức siêu thị, trung tâm thương mại, các đại lý vận tải biển có phát sinh các khoản thu hộ cước vận tải, các khoản phí D/O, THC, CFS,... cũng gặp những khó khăn tương tự.

VAMA đề xuất: Trong thời gian chưa cập nhật hệ thống, doanh nghiệp vẫn có thể lập chung hóa đơn thể hiện thuế suất 10% cho cả hàng hóa được giảm thuế và không được giảm thuế. Sau đó, doanh nghiệp sẽ lập hóa đơn điều chỉnh cho những hàng hóa được giảm thuế suất.

Ngoài ra, trong toàn bộ thời gian áp dụng giảm thuế (đến hết năm 2022), doanh nghiệp có thể không cần lập riêng hóa đơn cho hàng hóa chịu thuế suất 8% mà chỉ cần đảm bảo nếu lập chung một hóa đơn thì sẽ thể hiện được thuế suất của từng loại hàng hóa là 8% hay 10%. Điều này giúp doanh nghiệp tranh được việc sửa tất cả các hệ thống có liên quan, giảm gánh nặng chi phí, khối lượng công việc phát sinh.

- EuroCham đề xuất: đề nghị xem xét thay đổi hình thức hóa đơn để cho phép có thể khai nhiều thuế GTGT cùng trên một hóa đơn. Điều này sẽ tạo điều kiện cho nhà cung cấp dịch vụ, hàng hóa cũng như khách hàng được thực sự hưởng lợi từ chính sách hỗ trợ này; đồng thời sẽ giảm bớt thủ tục xuất nhiều hóa đơn mà không có bất kỳ ảnh hưởng nào tới nghĩa vụ thuế của doanh nghiệp cũng như đối với lợi ích của khách hàng.

- Các Cục Thuế đề xuất: Nếu doanh nghiệp đã sử dụng hóa đơn trên đó thể hiện được các loại thuế suất khác nhau trên cùng một hóa đơn, đảm bảo thực hiện đúng nghĩa vụ thuế theo Luật thuế GTGT và chính sách giảm thuế của Quốc hội thì doanh nghiệp được lập chung hóa đơn để giao cho khách hàng (trong đó có cả hàng hóa, dịch vụ không được giảm và hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế GTGT).

3. Tổng hợp đánh giá chung và đề xuất kiến nghị của Bộ Tài chính

3.1. Tổng hợp đánh giá chung

Theo quy định tại khoản 4 Điều 1 Nghị định 15 thì cơ sở kinh doanh phải lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế giá trị gia tăng. Trường hợp cơ sở kinh doanh không lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế giá trị gia tăng thì không được giảm thuế giá trị gia tăng.

Trên thực tế, trên mẫu hóa đơn của doanh nghiệp, chỉ tiêu thuế suất được thiết kế theo dạng cột nên cơ sở kinh doanh có thể lập nhiều mức thuế suất khác nhau trên cùng một hóa đơn, trong đó có hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng được giảm thuế. Việc phải lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế thì mới được giảm thuế như phản ánh sẽ gây tổn kém về thời gian cũng như chi phí của doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp sử dụng nhiều hóa đơn

trong ngày như hệ thống siêu thị. Trường hợp nếu doanh nghiệp thấy khó khăn khi tách hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế nên không lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế thì người tiêu dùng lại không được thụ hưởng lợi ích từ chính sách, ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của người tiêu dùng.

3.2. Đề xuất kiến nghị

Tại khoản 3 Điều 3 Nghị định 15 quy định:

“3. Trong quá trình thực hiện nếu phát sinh vướng mắc giao Bộ Tài chính hướng dẫn, giải quyết.”

Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái có ý kiến tại văn bản số 1129/VPCP-TH ngày 22/02/2022: “*Giao Bộ Tài chính theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền khẩn trương xem xét các kiến nghị, phản ánh vướng mắc của Hiệp hội, doanh nghiệp, người dân nêu trên để có hướng dẫn, giải thích kịp thời, bảo đảm việc thực hiện Nghị định số 15/2022/NĐ-CP được thông suốt, phát huy hiệu quả chính sách Nhà nước trong triển khai Chương trình phục hồi phát triển kinh tế - xã hội.*”

Đối với các vướng mắc theo thẩm quyền của Bộ Tài chính, Bộ Tài chính đã có công văn hướng dẫn về xác định hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế và về thời điểm lập hóa đơn, thời điểm xác định thuế GTGT.

Riêng vướng mắc về việc lập hóa đơn riêng cho hàng hóa, dịch vụ được giảm thuế được quy định cụ thể tại Nghị định 15 nên vượt thẩm quyền của Bộ Tài chính.

Để giải quyết vướng mắc nêu trên, Bộ Tài chính trình Chính phủ ban hành Nghị định sửa đổi khoản 4 Điều 1 Nghị định số 15/2022/NĐ-CP theo thủ tục, trình tự rút gọn.

III. BỘ CỤC VÀ NỘI DUNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH SỬA ĐỔI THEO TRÌNH TỰ, THỦ TỤC RÚT GỌN

1. Về bộ cục

Dự thảo Nghị định được bộ cục gồm 02 Điều, cụ thể:

- Điều 1. Sửa đổi khoản 4 Điều 1 Nghị định số 15/2022/NĐ-CP
- Điều 2. Hiệu lực và trách nhiệm thi hành

2. Nội dung của dự thảo Nghị định

Để tháo gỡ các vướng mắc trong việc lập hóa đơn đối với hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng giảm thuế GTGT, đảm bảo phù hợp với các nội dung trên hóa đơn, dự thảo Nghị định sửa đổi khoản 4 điều 1 của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP như sau:

“4. Trường hợp cơ sở kinh doanh bán hàng hóa, cung cấp dịch vụ áp dụng các mức thuế suất khác nhau thì trên hóa đơn phải ghi rõ thuế suất

hoặc mức tỷ lệ % tính thuế GTGT được giảm của từng hàng hóa, dịch vụ theo quy định tại khoản 3 Điều này”.

2. Về hiệu lực thi hành và tổ chức thực hiện

Dự thảo Nghị định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký. Đồng thời quy định điều khoản xử lý hồi tố cho các trường hợp không lập hóa đơn riêng từ ngày 01/02/2022 đối với hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng giảm thuế GTGT như sau:

“2. Trường hợp từ ngày 01/02/2022 đến ngày Nghị định này có hiệu lực thi hành, cơ sở kinh doanh đã thực hiện theo quy định tại Điều 1 Nghị định này thì không phải điều chỉnh lại hóa đơn và không bị xử phạt vi phạm hành chính về thuế và hóa đơn.”

IV. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Đánh giá tác động tới thu ngân sách nhà nước (NSNN)

Quy định tại Nghị định không tác động tới thu NSNN.

2. Đánh giá tác động thủ tục hành chính

Các thủ tục hành chính theo Nghị định này đã được quy định và thực hiện theo Luật Quản lý thuế và các văn bản hướng dẫn, không phát sinh thêm thủ tục hành chính mới.

Bộ Tài chính kính trình Chính phủ xem xét, quyết định./.

Noi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ (để phối hợp);
- Các đơn vị: TCT, PC;
- Lưu: VT, CST(TN).

BỘ TRƯỞNG

Hồ Đức Phớc